

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001532

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мусієнко Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Musiienko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4906-8172

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта (Комп'ютерні технології)

Дата захисту: 05-06-2026

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13095

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07, 14.35.09, 14.01.87

Тема дисертації:

1. Формування інформаційно-комунікативної компетентності в процесі фахової підготовки майбутніх дизайнерів
2. Formation of Information-Communicative Competence in the Professional Training of Future Designers.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню та розробці мо- делі формування інформаційно- комунікативної компетентності (ІКК) в про- цесі фахової підготовки майбутніх дизайнерів. Актуальність дослідження зу- мовлена стрімким зростанням досліджень генеративного ШІ в дизайн-освіті, парадигмальним зсувом від «дизайнера-виробника» до «дизайнера-куратора» та системним відставанням програм професійної підготовки від вимог ринку праці. Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та розробити модель формування інформаційно-комунікативної компетентності в процесі фахо- вої підготовки майбутніх дизайнерів на основі даних, включаючи конкретні рекомендації щодо трансформації навчальних програм. Методи дослідження: аналіз і систематизація наукових джерел, скопінг- огляд (scoping review, 156 наукових праць, Web of Science), комплексний об- числювальний аналіз даних НАЗЯВО (122 програми, 3 043 освітні компонен- ти), NLP-методи (тематичне моделювання BERTopic, семантична подібність, мережевий аналіз – 1 240 вузлів, 7 524 ребер, 10 спільнот Лувена), аналіз ШІ-розривів, анкетування (32 випускники, 9

роботодавців, 61 студент), статистичні методи (критерій Краскела–Уолліса), порівняльний аналіз з міжнародним бенчмаркінгом (7 програм провідних університетів), моделювання. Нами визначено ІКК як інтегративну характеристику особистості дизайнера з 4-компонентною структурою (інформаційно-аналітичний, комунікативний, технологічний, рефлексивний). Розроблено інтегративну теоретичну рамку на основі ТРАСК, студійної педагогіки та компетентнісного підходу. Обчислювальний аналіз 122 українських програм спеціальності 022 Дизайн виявив 0% покриття ІІІ-компонентів та нисхідний тренд ІКК- змісту. Нами розроблено структурно-функціональну модель формування ІКК (5 блоків) та інтегровану модель 240-кредитного навчального плану з наскрізною ІІІ-інтеграцією. Обґрунтовано 4 педагогічні умови формування ІКК. Наукова новизна: уперше операціоналізовано ІКК для дизайнерів у контексті ІІІ з 4-компонентною структурою; проведено обчислювальний аналіз усіх 122 українських програм дизайну на предмет покриття ІКК; розроблено модель трансформації навчальних програм на основі даних. Удосконалено аналіз освітніх програм дизайну за допомогою обчислювальних методів у загальнонаціональному масштабі. Набуло подальшого розвитку інтеграція ІІІ-інструментів у фахову підготовку з дизайну; підходи до модернізації навчальних програм на основі аналізу великого масштабу. Практичне значення: модель трансформації навчальних програм з рекомендаціями для 6 типів дисциплін; інтегрований 240-кредитний навчальний план із 4 новими ІІІ-дисциплінами; аналітичний програмний інструментарій (Python/Playwright) для аналізу освітніх програм інших спеціальностей.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and development of a model for the formation of information-communicative competence (ICC) in the professional training of future designers. The relevance of the research is determined by the rapid growth of generative AI research in design education, the paradigmatic shift from “designer-as-maker” to “designer-as-curator,” and the systemic lag of professional training programs behind labour market requirements. The aim of the study is to theoretically substantiate and develop a data-driven model for the formation of information-communicative competence in the professional training of future designers, including specific recommendations for curriculum transformation. Research methods: analysis and systematization of scientific sources, scoping review (156 studies, Web of Science), comprehensive computational analysis of NAQA data (122 programs, 3,043 educational components), NLP methods (BERTopic topic modeling, semantic similarity, network analysis – 1,240 nodes, 7,524 edges, 10 Louvain communities), AI gap analysis, surveys (32 graduates, 9 employers, 61 students), statistical methods (Kruskal–Wallis test), comparative analysis with international benchmarking (7 programs of leading universities), modeling. ICC was defined as an integrative personal characteristic of a designer with a 4-component structure (information-analytical, communicative, technological, reflective). An integrative theoretical framework was developed based on TPACK, studio pedagogy, and the competency approach. Computational analysis of all 122 Ukrainian programs in specialty 022 Design revealed 0% coverage of AI components and a declining ICC content trend. A structural-functional model for ICC formation (5 blocks) and an integrated 240-ECTS curriculum model with cross-cutting AI integration were developed. Four pedagogical conditions for ICC formation were substantiated. Scientific novelty: for the first time, ICC was operationalized for designers in the AI context with a 4-component structure; a computational analysis of all 122 Ukrainian design programs for ICC coverage was conducted; a data-driven curriculum transformation model was developed. Improved: approaches to analyzing design educational programs using computational methods at the national level. Further developed: AI tool integration in professional design training; approaches to curriculum modernization based on large-scale program analysis. Practical significance: a curriculum transformation model with recommendations for 6 course types; an integrated 240-ECTS curriculum with 4 new AI courses; analytical software toolkit (Python/Playwright) applicable to the analysis of educational programs in other specialties.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Musiienko O. O. Design education in Ukraine: competency development and European integration in artistic-project training of future design professionals // Educational Dimension. 2025. Vol. 13. P. 257–284.
- Musiienko O. O. From maker to curator: a scoping review of generative artificial intelligence in design higher education // Educational Dimension. 2026. Vol. 14. P. 212–231.
- Musiienko O. O. Modelling information-communicative competence for AI-era designers // CTE Workshop Proceedings. 2026. Vol. 13. P. 58–75.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Катерина Петрівна

2. Kateryna P. Osadcha

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0653-6423

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 25761786

Місцезнаходження: вул. М. Берлінського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єчкало Юлія Володимирівна

2. Yuliia V. Yechkalo

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 37664469

Місцезнаходження: ул. Віталія Матусевича, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барна Ольга Василівна

2. Olga V. Barna

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2954-9692

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шокалюк Світлана Вікторівна

2. Svitlana V. Shokaliuk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3774-1729

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ольга Володимирівна

2. Olha V. Bondarenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2356-2674

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гаманюк Віта Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гаманюк Віта Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Данченко Тетяна Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна